

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete,
nauke, kulture i sporta

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

ZDRAVSTVENI TEHNIČAR/ ZDRAVSTVENA TEHNIČARKA ZA RAD U USTANOVAMA ZA GERIJATRIJU I PALIJATIVNU NJEGU

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	6
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	8
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	15
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	16
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	17
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	17
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	18
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	19
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	20
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	22
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	24
5.	REFERENTNI PODACI.....	25

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: ZDRAVSTVENI TEHNIČAR/ ZDRAVSTVENA TEHNIČARKA ZA RAD U USTANOVAMA ZA GERIJATRIJU I PALIJATIVNU NJEGU

NIVO: IV

OPIS ZANIMANJA:

Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu učestvuje u prijemu starijeg i/ili nemoćnog lica na kliniku/ odjeljenje zdravstvene i socijalne ustanove gdje će boraviti i gdje će mu biti obezbjeđena zdravstvena njega. Održava higijenu prostora u kom starija i nemoćna lica borave, pružajući im pomoć pri ishrani, održavanju higijene tijela, kretanju i zadovoljavanju socijalnih potreba kao i osnovnoj medicinskoj njezi u skladu sa njihovim mogućnostima i potrebama. Poslove obavlja u skladu sa utvrđenim planovima zdravstvene njege pod direktnim nadzorom nadležne medicinske sestre i ljekara.

KOMPETENCIJE

Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Planira aktivnosti za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Organizuje sopstveni rad za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Priprema resurse i radno mjesto za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Vršiti ličnu pripremu za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Učestvuje u prijemu starijih i nemoćnih lica na odgovarajuću kliniku/ odjeljenje zdravstvene i socijalne ustanove
- Održava higijenu prostora u kom borave starija i nemoćna lica
- Pruža pomoć starijim i nemoćnim licima pri održavanju higijene tijela
- Pruža pomoć starijim i nemoćnim licima pri ishrani
- Pruža pomoći starijim i nemoćnim licima pri kretanju i zadovoljavanju socijalnih potreba
- Pruža osnovnu medicinsku njegu starijim i nemoćnim licima
- Vršiti otpust starijih i nemoćnih lica sa klinike/ odjeljenja zdravstvene i socijalne ustanove
- Vršiti nabavku opreme, instrumenata, materijala i lične zaštite za rad
- Vodi medicinsku dokumentacije u okviru svojih nadležnosti
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta svoga rada
- Vršiti osnovno održavanje opreme, pribora, instrumenata i materijala za rad
- Komunicira sa saradnicima i poslovnim partnerima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Komunicira sa starijim i nemoćnim licima i njihovim porodicama, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu na radu
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu zdravlja i okoline

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje aktivnosti za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica - Organizacija sopstvenog rada za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa i radnog mjesta za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica - Lična priprema za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Učestvovanje u prijemu starijih i nemoćnih lica na odgovarajuću kliniku/ odjeljenje zdravstvene i socijalne ustanove - Održavanje higijene prostora u kom borave starija i nemoćna lica - Pružanje pomoći starijim i nemoćnim licima pri održavanju higijene tijela - Pružanje pomoći starijim i nemoćnim licima pri ishrani - Pružanje pomoći starijim i nemoćnim licima pri kretanju i zadovoljavanju socijalnih potreba - Pružanje osnovne medicinske njege starijim i nemoćnim licima - Otpust starijih i nemoćnih lica sa klinike/ odjeljenja zdravstvene i socijalne ustanove
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nabavka opreme, instrumenata, materijala i lične zaštite za rad
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje medicinske dokumentacije u okviru svojih nadležnosti
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova nadzora rada
Obezbjeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta svoga rada
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovno održavanje opreme, pribora, instrumenata i materijala za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacija sa saradnicima i poslovnim partnerima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije - Komunikacija sa starijim i nemoćnim licima i njihovim porodicama, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu zdravlja i okoline

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje aktivnosti za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Pregleda dnevni raspored planiranih **poslova** u skladu sa potrebama izvođenja zdravstvene njege korisnika starijih i **nemoćnih lica**

Poslovi: održavanje higijene prostora u kom starija i nemoćna lica borave, pomoć starijim i nemoćnim licima pri održavanju higijene tijela, pri ishrani, kretanju, zadovoljenju socijalnih potreba, pružanje osnovne medicinske njege, otpust starijeg i nemoćnog lica sa klinike/ odjeljenja i dr.

Nemoćna lica: lica kojima je potrebna zdravstvena njega zbog dugotrajne i neizlječive tjelesne i mentalne bolesti, lica sa invaliditetom, umiruća lica i dr.

- Analizira raspoložive **materijale i opremu** za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica

Materijali i oprema: za održavanje higijene radnog prostora (tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, cidex, preparati hlora, jod i dr.), za održavanje lične higijene (topla voda, posuda za pranje, sapun, šampon, peškiri, češalj i dr.), za pružanje osnovne medicinske njege (instrumenti za obradu rana, sanitetski materijal i dr.)

- Planira sopstveni rad, u skladu sa utvrđenim planom zdravstvene i osnovne medicinske njege od strane nadležene medicinske sestre i ljekara
- Analizira mogućnost zakazivanja novih termina, na osnovu trenutnih zahtjeva starijih i nemoćnih lica, u skladu sa procjenom raspoloživih resursa

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Gerontologija
- Palijativna njega
- Zdravstvena njega
- Resursi za izvođenje zdravstvene njege
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.1.2. Ključni posao: Organizacija sopstvenog rada za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Procjenjuje vrijeme trajanja planiranih poslova za izvođenje zdravstvene i osnovne medicinske njege starijih i nemoćnih lica
- Planira aktivnosti za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica, u cilju uspješne organizacije sopstvenog rada
- Organizuje raspored korišćenja **materijala i opreme** potrebnih za realizaciju zdravstvene i osnovne medicinske njege starijih i nemoćnih lica

Materijali i oprema: za održavanje higijene radnog prostora (tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, asepsol i dr.), za održavanje lične higijene (topla voda, posuda za pranje, sapun ili šampon, peškiri, češalj i dr.), za pružanje osnovne medicinske njege (instrumenti za obradu rana, sanitetski materijal i dr.)

- Organizuje sprovođenje mjera dezinfekcije radnih površina prije i nakon izvođenja zdravstvene i osnovne medicinske njege starijih i nemoćnih lica

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Materijal i oprema za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Mjere dezinfekcije

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa i radnog mjesta za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Provjetrava radne prostorije u cilju stvaranja odgovarajućih mikroklimatskih uslova
- Prilagođava adekvatnu temperaturu radne prostorije, u cilju obezbjeđivanja odgovarajućih uslova rada
- Sprovodi ličnu higijenu i dezinfekciju radnih površina prije i nakon izvođenja zdravstvene i osnovne medicinske njege pomoću **sredstava za higijenu i dezinfekciju**

Sredstva za higijenu i dezinfekciju: tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, cidex, preparati hlora, jod i dr.

- Vršiti sterilizaciju odgovarajućih instrumenata, pribora i materijala za potrebe izvođenja zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica
- Vršiti pripremu **radnih površina, medicinske opreme i lične zaštite za rad** za izvođenje zdravstvene i osnovne medicinske njege, u cilju obezbjeđivanja higijenskih uslova rada

Radne površine i medicinska oprema: radni stolovi, ormari sa terapijom, kolica za previjanje, kolica za terapiju, i dr.

Lična zaštita za rad: zdravstvena uniforma, klompe sa gumenim đonom/ od neklizajućeg materijala, higijenske rukavice i dr.

- Prilagođava adekvatno osvjjetljenje, u skladu sa potrebama izvođenja zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema radnog mjesta za izvođenje zdravstvene njege
- Mjere dezinfekcije
- Sterilizacija
- Priprema instrumenata i materijala za izvođenje zdravstvene njege
- Lična zaštita za rad

3.2.2. Ključni posao: Lična priprema za izvođenje zdravstvene njege starijih i nemoćnih lica

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Nosi propisanu radnu uniformu, u skladu sa kodeksom oblačenja u struci i vrste ustanove u kojoj radi
- Usklađuje **estetski i higijenski izgled**, u skladu sa profesionalnim izgledom zdravstvenog radnika

Estetski i higijenski izgled: uredna kosa, uredno skraćeni/ kratki nokti, skraćena brada, čista odjeća, odlaganje nakita sa tijela i mobilnog telefona i dr.

- Vršiti pranje i dezinfekciju ruku prije i nakon izvođenje zdravstvene njege
- Navlači na ruke zaštitne rukavice, prije izvođenja zdravstvene njege

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Profesionalni izgled i oblačenje zdravstvenog radnika
- Mjere dezinfekcije

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Učestvovanje u prijemu starijeg i nemoćnog lica na odgovarajuću kliniku/ odjeljenje zdravstvene i socijalne ustanove

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Prima ljubazno starije i **nemoćno lice** uz maksimalnu pažnju i očuvanje njegovog integriteta podstičući uzajamno povjerenje
  - Nemoćno lice:** lice kojem je potrebna zdravstvena njega zbog dugotrajne i neizlječive tjelesne i mentalne bolesti, lice sa invaliditetom i dr.
- Vršiti popis garderobe i **ličnih vrijednih stvari** starijeg i nemoćnog lica
  - Lične vrijedne stvari:** telefon, novac, nakit, ortopedska pomagala i dr.
- Pomaže starijem i nemoćnom licu u odlaganju **označene torbe i garderobe**, u cilju obezbjeđivanja komfora
  - Označena torba i garderoba:** sa upisanim imenom i prezimenom i odjeljenjem na kom je smješteno starije i nemoćno lice
- Vršiti slanje garderobe šnajderu u slučaju da nije označena, preuzimanje, markiranje i sortiranje iste
- Pristupa mjerenju **vitalnih parametara** korisnika odgovarajućim **aparatom, uređajima i instrumentima**
  - Vitalni parametri:** pritisak, temperatura i šećer u krvi
  - Aparati, uređaji i instrumenti:** aparat za mjerenje pritiska, toplomjer, oksimetar, aparat za mjerenje šećera i dr.
- Vršiti uzimanje i evidentiranje potrebnih **podataka** o korisniku u odgovarajućoj formi u cilju vođenja zdravstvenog kartona i praćenja zdravstvenog stanja
  - Podaci:** lični podaci, izvještaji ljekara specijaliste i dr.
- Upoznaje starije i nemoćno lice sa **prostorijama** odjeljenja/ jedinice na kojem je smješten
  - Prostorije:** trpezarije, dnevni boravak, sala za fizikalnu terapiju, ambulanta i dr.
- Upoznaje starije i nemoćno lice sa načinom rada ustanove

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Prijem starijeg i nemoćnog lica na odgovarajuću kliniku/ odjeljenje zdravstvene i socijalne ustanove
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije u poslovanju
- Mjerenje vitalnih parametara
- Vođenje zdravstvenog kartona
- Organizacija rada zdravstvenih i socijalnih ustanova
- Poznavanje stranog jezika

3.3.2. Ključni posao: Održavanje higijene prostora u kom borave starija i nemoćna lica

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Vršiti čišćenje prostora starijeg i nemoćnog lica, za potrebe izvođenja zdravstvene njege u kućnim uslovima
- Vršiti dezinfekciju **kontaktnih površina** u kom starije i nemoćno lice boravi, u cilju stvaranja higijenskih uslova
Kontaktne površine: noćni ormarići, stočići za hranjenje, kreveti i dr.
- Vršiti mijenjanje posteljine, namještanje kreveta, slaganje garderobe i raspoređivanje ličnih stvari starijeg i nemoćnog lica
- Vršiti pravilno pozicioniranje starijeg i nemoćnog lica u krevetu, naslonjaču ili kolicima, osiguravajući najpovoljniji položaj
- Primjenjuje mjere prevencije prostora od pada i povrede starijeg i nemoćnog lica
- Vršiti po potrebi provjetravanje i zagrijavanje prostorija

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Palijativna njega
- Dezinfekcija radnih površina
- Mijenjanje posteljine i namještanje kreveta
- Pravilno pozicioniranje starijeg i nemoćnog lica u krevetu
- Mjere prevencije prostora od pada i povrede starijeg i nemoćnog lica
- Provjetravanje i čišćenje prostorija

3.3.3. Ključni posao: Pružanje pomoći starijim i nemoćnim licima pri održavanju higijene tijela

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Pomaže starijem i **nemoćnom licu** pri **održavanju lične higijene i toaleta**, u zavisnosti od zdravstvenog stanja i potreba za zdravstvenom njegom

Nemoćno lice: lice kojem je potrebna zdravstvena njega zbog dugotrajne i neizlečive tjelesne i mentalne bolesti, lice sa invaliditetom, umiruće lice i dr.

Održavanje lične higijene: kupanje, tuširanje, umivanje, pranje kose, sječenje noktiju, pranje zuba, zubnih proteza, brijanje, pranje polnoanalne regije kod nepokretnih bolesnika/ zavisnih od postelje i dr.

Toaleta: mijenjanje pelena, prebrisavanje sa posebnim akcentom na genitalnu regiju i dr.

- Pruža pomoć, po potrebi, inkontinentnom starijem i nemoćnom licu u obavljanju fizioloških potreba
- Prati **zdravstveno stanje** starijeg i nemoćnog lica sa svim promjenama

Zdravstveno stanje: povraćanje, dijareja, promjene na koži i sluznicama (boja, otekline, osip, krvarenja i dr.), infekcije i dr.

- Obavještava ljekara, o zdravstvenom stanju starijeg i nemoćnog lica i uočenim promjenama
- Pruža pomoć starijem i nemoćnom licu u oblačenju i skidanju odjeće, obuvanju i izuvanju obuće
- Mijenja po potrebi pelene nepokretnom starijem i nemoćnom licu
- Sprovodi posmrtnu toaletu umrlog starijeg i nemoćnog lica
- Vodi evidenciju o održavanju lične higijene starijeg i nemoćnog lica

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Palijativna njega starijih i nemoćnih lica
- Lična higijena
- Toaleta korisnika
- Pomoć starijim i nemoćnim licima u obavljanju fizioloških potreba
- Praćenje zdravstvenog stanja starijih i nemoćnih lica
- Pomoć u oblačenju, svlačenju, obuvanju i izuvanju starijih i nemoćnih lica
- Vođenje evidencije o održavanju lične higijene

3.3.4. Ključni posao: Pružanje pomoći starijim i nemoćnim licima pri ishrani

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Obezbeđuje **pravilnu ishranu** starijeg i nemoćnog lica u kućnim uslovima, u skladu sa njegovim potrebama i preporukama nutricioniste ili ljekara

Pravilna ishrana: praćenje piramide pravilne ishrane, pravilan izbor namirnica, dnevne potrebe za hranom, raspored obroka, odgovarajuće dijete prepisane od strane ljekara i dr.

- Vršiti pripremu starijeg i nemoćnog lica za hranjenje
- Pruža pomoć starijem i nemoćnom licu prilikom hranjenja, u skladu sa njegovim mogućnostima, podstičući pravilno žvakanje hrane
- Uočava **probleme u ishrani** korisnika i o tome obavještava **stručna lica**

Problemi u ishrani: gojaznost, anoreksija, opstipacija, povraćanje, dijareja i dr.

Stručna lica: glavna sestra odjeljenja, ljekar i dr.

- Vršiti nadzor ishrane starijeg i nemoćnog lica u trpezariji za vrijeme obroka u slučaju da mu pozli ili se zagrcne
- Vodi računa o količini unijete hrane i tečnosti kod starijeg i nemoćnog lica

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Palijativna njega starijih i nemoćnih lica
- Pravilna ishrana
- Pomoć starijim i nemoćnim licima pri ishrani
- Problemi u ishrani starijih i nemoćnih lica
- Praćenje količine unijete hrane i tečnosti

3.3.5. Ključni posao: Pružanje pomoći starijim i nemoćnim licima pri kretanju i zadovoljenju socijalnih potreba

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Pomaže starijem i nemoćnom licu pri kretanju, korišćenju i podešavanju **pomagala za kretanje**, u skladu sa njihovim mogućnostima, uz konsultaciju sa fizijatrom ili fizioterapeutom

Pomagala za kretanje: štap, hodalica, invalidska kolica, štake i dr.

- Pomaže starijem i nemoćnom licu pri **promjeni položaja** tijela u skladu sa bezbjednosnim pravilima i mogućnostima

Promjena položaja: tijela u krevetu (aktivan, pasivan i prinudni položaj), podizanje, premještanje, spuštanje, sjedanje i dr.

- Prati sa posebnom pažnjom kretanje starijeg i nemoćnog lica u slučaju moguće povrede prilikom kretanja u prostoru i napuštanja mjesta sjedenja ili ležanja
- Vršiti nabavku potrepština starijeg i nemoćnog lica, u skladu sa njegovim mogućnostima, u kućnim uslovima
- Pomaže korisniku u obavljanju jednostavnih **intelektualnih i rekreativnih aktivnosti** u kućnim uslovima, uz konsultaciju sa socijalnim radnicima, psihologom i okupacionim terapeutima

Intelektualne aktivnosti: čitanje, rješavanje ukrštenica, pisanje, rad na računaru i dr.

Rekreativne aktivnosti: gledanje TV-a, slušanje radija, igranje manuelnih igara (šah, karte, domine, heklanje i dr.)

- Uspostavlja kontakt sa starijim i nemoćnim licem i njegovom porodicom u skladu sa njegovim potrebama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Palijativna njega starijih i nemoćnih lica
- Pomagala za kretanja
- Promjena položaja bolesnika u krevetu
- Intelektualne i rekreativne aktivnosti starijih i nemoćnih lica
- Socijalizacija starijih i nemoćnih lica

3.3.6. Ključni posao: Pružanje osnovne medicinske njege starijim i nemoćnim licima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Vršiti podjelu lijekova starijim i **nemoćnim licima** u skladu sa uputstvima ljekara i pomaže im po potrebi u uzimanju istih
  - Nemoćno lice:** lice kojem je potrebna zdravstvena njega zbog dugotrajne i neizlječive tjelesne i mentalne bolesti, lice sa invaliditetom, umirujuće lice i dr.
- Vršiti obradu rana i mjerenje **vitalnih parametara** starijeg i nemoćnog lica
  - Vitalni parametri:** puls, disanje, temperatura, mjerenje tjelesne težine i visine
- Učestvuje u **aplikaciji terapije**, po nalogu ljekara i napravljenog plana zdravstvene njege od strane nadležne medicinske sestre
  - Apliciranje terapije:** intravenski, intramuskularno, subkutano, putem inhalacije i dr.
- Uzima **laboratorijski materijal** starijeg i nemoćnog lica za pregled dostavljajući ga u laboratoriju
  - Laboratorijski materijal:** uzorci urina, stolice i sputuma, krvi, briseva nosa, ždrijela, rektuma, pupčane vrpce, vagine, oka, kože, rane i dr.
- Prepoznaje **zdravstvene promjene** kod starijeg i nemoćnog lica, obavještajući nadležnog ljekara u slučaju pogoršanja zdravlja
  - Zdravstvene promjene:** poremećaji stanja svijesti, otežano disanje, bol, povišena temperatura, krvni pritisak, patološke promjene u sekretu, znakovi konstipacije, dijareje i njihove učestalosti, patološke promjene povezane sa mentalnim zdravljem, znaci smrti i dr.
- Vršiti pripremu starijeg i nemoćnog lica za specijalističke preglede idući po potrebi u pratnji
- Sprovodi **postupke** za sprečavanje dekubitusa kod nepokretnih starijih i nemoćnih lica
  - Postupci:** praćenje promjena na koži, okretanje starijeg i nemoćnog lica u različitim položajima u postelji, posebna higijena polnoanalne regije, blagovremeno obavještavanje o promjenama stručnih lica i dr.
- Vršiti izradu izvještaja o radu na dnevnom nivou i primopredaju smjene

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Palijativna njega starijih i nemoćnih lica
- Primarna i sekundarna obrada rana
- Davanje injekcija i infuzione terapije
- Mjerenje vitalnih parametara
- Uzimanje laboratorijskog materijala za pregled
- Praćenje zdravstvenih promjena bolesnika
- Priprema bolesnika za specijalistički pregled
- Sprečavanje dekubitusa
- Izrada izvještaja i primopredaja smjene
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije

3.3.7. Ključni posao: Otpust starijeg i nemoćnog lica sa klinike/ odjeljenja zdravstvene i socijalne ustanove

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Vršiti pripremu **medicinske dokumentacije** i lijekova starijeg i nemoćnog lica za napuštanje klinike/ odjeljenja zdravstvene i socijalne ustanove na kojoj je smješten
Medicinska dokumentacija: izvještaji ljekara specijalista, terapijski list, laboratorijski nalazi, izvještaji ultrazvučne dijagnostike i ostale dokumentacije klijenta rađene za vrijeme boravka u ustanovi
- Vršiti ličnu higijenu starijeg i nemoćnog lica, pripremu ličnih stvari i lijekova za napuštanje klinike/ odjeljenja
- Vršiti ispraćaj starijeg i nemoćnog lica, predajući ga porodici ili rodbini
- Vršiti raspremanje sobe, dezinfekciju i čišćenje noćnih ormarića i kreveta, mijenjanje posteljine u cilju pripreme prostora za novog klijenta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema zdravstvene dokumentacije bolesnika za napuštanje klinike/ odjeljenja zdravstvene ili socijalne ustanove
- Lična higijena starijeg i nemoćnog lica
- Ispraćaj starijeg i nemoćnog lica
- Raspremanje sobe, dezinfekcija i čišćenje radnih površina
- Mijenjanje posteljine i namještanje kreveta

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Nabavka opreme, instrumenata, materijala i lične zaštite za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Vršiti naplatu izvršenih usluga uz davanje priznanice starijem i nemoćnom licu u kućnim uslovima
- Vršiti trebovanje potrebnih **materijala, opreme i lične zaštite za rad** za izvođenje zdravstvene njege
  - Materijali i oprema:** za održavanje higijene radnog prostora (tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, cidex, preparati hlora, jod i dr.), za održavanje lične higijene (topla voda, posuda za pranje, sapun ili šampon, peškiri, češalj i dr.), za pružanje osnovne medicinske njege (instrumenti za obradu rana, sanitetski materijal i dr.), aparat za mjerenje pritiska, toplomjer, oksimetar, aparat za mjerenje šećera i dr.
  - Lična zaštita za rad:** mantil, klompe, higijenske rukavice, zaštitne maske, naočare, viziri i dr.
- Vršiti trebovanje potrebnih **sredstava za higijenu i dezinfekciju** za izvođenje zdravstvene njege
  - Sredstva za higijenu i dezinfekciju:** tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, cidex, preparati hlora, jod i dr.
- Vršiti vizuelnu provjeru ispravnosti primljene opreme, sredstava i aparata
- Raspoređuje primljenu opremu, sredstva, pribor i materijal i aparate na odgovarajuće mjesto

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Izrada specifikacije potrebnih instrumenata, aparata, pribora i materijala za rad
- Provjera ispravnosti opreme, instrumenata i materijala
- Naplata usluga zdravstvene i osnovne medicinske njege
- Vođenje finansijskog i materijalnog zaduženja i razduženja
- Promovisanje usluga zdravstvene njege

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje medicinske dokumentacije u okviru svojih nadležnosti

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Vodi evidenciju o zakazanim terminima starijih i nemoćnih lica, u pisanoj ili elektronskoj formi na dnevnom i mjesečnom nivou, u kućnim uslovima
- Vodi **medicinsku dokumentaciju** u cilju praćenja zdravstvenog stanja starijih i nemoćnih lica
Medicinska dokumentacija: sestrijski raport, lista za održavanje higijene, lista za mjerenje vitalnih parametara, mjerenje diureze, liste inhalacije, aplikacije kapi i masti i dr.
- Vodi evidenciju o zaduženim i utrošenim sredstvima, priboru i materijalima u odgovarajućoj formi na dnevnom i mjesečnom nivou
- Dostavlja izvještaj o izvršenim intervencijama
- Dostavlja kopiju priznanice u slučaju da staro i nemoćno lice učestvuje u plaćanju zdravstvenih usluga u kućnim uslovima
- Vodi evidenciju o potrošnji materijala i lijekova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba informaciono-komunkacione tehnologije
- Način vođenja evidencije zdravstvenog kartona

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta svoga rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Izvršava poslove i radne zadatke, u skladu sa etičkim načelima i važećim pravilima i propisima iz oblasti zdravstva
- Korisiti pravilno opremu, instrumente i materijale, sredstva i aparate, u skladu sa preporukama i uputstvima proizvođača
- Informiše se o inovacijama na tržištu, u cilju unapređenja kvaliteta svoga rada
- Vodi računa o normama i opterećenosti u svom radu
- Vodi računa o roku trajanja materijala za zdravstvenu njegu i medikamenata

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Normativi u zdravstvu
- Standardi, pravila i propisi u zdravstvenoj djelatnosti
- Trendovi iz oblasti zdravstvene njege

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje opreme, pribora, instrumenata i materijala za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Pravilno rukuje aparatima, instrumentima i materijalima za rad
- Vršiti redovno čišćenje opreme, instrumenata i materijala za rad, prije i nakon korišćenja, u skladu sa uputstvom proizvođača
- Vršiti kontrolu ispravnosti opreme, instrumenata i materijala za rad, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Vršiti prijavu kvara opreme, pribora i materijala za izvođenje usluga zdravstvene njege

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Kontrola ispravnosti opreme, pribora i materijala za rad
- Način odlaganja opreme, pribora i materijala za rad
- Način korišćenja opreme, pribora i materijala za rad
- Način čuvanja materijala za rad

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa saradnicima i poslovnim partnerima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju obezbjeđivanja potrebnih resursa za obavljanje zdravstvene i osnovne medicinske njege, koristeći stručnu terminologiju
- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju planiranja svog rasporeda radnog vremena i korišćenja odmora
- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju prikupljanja detaljnih informacija o novoj opremi i priboru za rad, koristeći stručnu terminologiju na maternjem ili stranom jeziku
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima i poslovnim partnerima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Primjena stručne terminologije
- Pravila individualnog i timskog rada
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije
- Poznavanje stranog jezika

3.10.2. Ključni posao: Komunikacija sa starijim i nemoćnim licima i njihovim porodicama, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Prima zahtjeve od starijih i nemoćnih lica u cilju dogovora o pružanju usluga
- Obavještava starija i nemoćna lica o slobodnim terminima za zakazivanje usluga zdravstvene i osnovne medicinske njege, u kućnim uslovima
- Savjetuje starija i nemoćna lica o djelotvornosti usluga zdravstvene i osnovne medicinske njege, proceduri i dužini njihovog trajanja u svom domenu nadležnosti
- Obavlja komunikaciju sa starijim i nemoćnim licima, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Rješava **nepredvidive situacije**, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije i procedurom ustanove u kojoj radi

Nepredvidive situacije: otkazivanje termina, žalbe i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Primjena stručne terminologije
- Pravila individualnog i timskog rada
- Sredstva za održavanje zdravstvene njege
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije
- Poznavanje stranog jezika

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Pravilno koristi opremu, instrumente i materijale za rad, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima proizvođača
- Primjenjuje higijensko-tehničke mjere zaštite prilikom izvođenja zdravstvene i osnovne medicinske njege
- Koristi zaštitna sredstva i opremu prilikom rada, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Pruža prvu pomoć saradniku i/ili starom i nemoćnom licu u slučaju povrede, alergijskih reakcija, besvjesnih stanja u skladu sa procedurom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Mjere higijensko-tehničke zaštite za rad
- Zaštitna sredstva i oprema
- Osnove pružanja prve pomoći

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu zdravlja i okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu:

- Sprovodi preventivne mjere za očuvanje sopstvenog zdravlja, zdravlja svojih saradnika i klijenata
- Održava radni prostor čistim i urednim prije početka i nakon završenog posla
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način i u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Odlaze otpad na odgovarajući način i u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vrste oboljenja i povreda kao posljedica rada zdravstvenog tehničara
- Značaj očuvanja životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Mjere dezinfekcije
- Procedure reciklažnog postupka i iskorišćenja hemijskog, metalnog, plastičnog, papirnog i drugog otpadnog materijala

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita Podsektor: Zdravstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	5321 Pomoćnici za zdravstvenu ličnu njegu i pomoć u zdravstvenim i srodnim ustanovama i 3256 Medicinski pomoćnici
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu može da radi u javnim i privatnim zdravstvenim i socijalnim ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu gdje su starija i nemoćna lica smještena i gdje im je obezbijedena zdravstvena njega, kao i u privatnim kućama korisnika usluga. Radi u zatvorenom prostoru, u čistoj sredini, u jednoj ili dvije smjene. Poslove obavlja manuelno, stojeći i sjedeći u zavisnosti od vrste posla. Prilikom obavljanja usluga zdravstvene njege zahtijeva se dugo stajanje na nogama i nepravilni položaji držanja tijela što može dovesti do mišićnog zamora i iscrpljenosti. Zbog predugog stajanja i neadekvatnog položaja koji zauzima tokom radnog vremena, izložen je mišićno koštanim oboljenjima, s toga se u cilju očuvanja zdravlja preporučuje organizacijom posla adekvatan period pauze u radu.
Srodna zanimanja	Zdravstveni tehničar za rad u predškolskim ustanovama, Zdravstveni tehničar za rad u hospitalnim ustanovama i Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Zdravstveni tehničar/ Zdravstvena tehničarka za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu

Kod dokumenta: SZ-090141-ZTGP

Datum usvajanja dokumenta: 23. mart 2022. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVI sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Vasvija Luković, viša medicinska sestra, glavna medicinska sestra, JU „Dom starih Grabovac“, Risan
2. Vesna Zlajić, diplomirana medicinska sestra, medicinska sestra, JU „Dom starih Grabovac“, Risan
3. Damir Peličić, master zdravstvene njege, doktorand medicinskih nauka, saradnik za edukativnu i istraživačku djelatnost u zdravstvenoj njezi, Centar za nauku, KCCG i saradnik u nastavi UCG, Medicinski fakultet, Podgorica
4. Ivana Popović, visoka strukovna medicinska sestra, glavna sestra KCCG, Klinički centar Crne Gore, Podgorica
5. Ljiljana Đurović, pedijatrijska sestra, glavna sestra, JPU „Đina Vrbica“, Podgorica
6. Gordana Žugić, specijalista zdravstvene njege, medicinska sestra, JPU „Đina Vrbica“, Podgorica
7. Dr Aldijana Zeković, specijalista porodične medicine, izabrani doktor za odrasle, JZU Dom zdravlja Podgorica
8. Dr Danijela Knežević, doktor medicine, ljekar na specijalizaciji, JZU Opšta bolnica „Danilo I“, Cetinje
9. Kristina Tomović, magistar zdravstvene njege i terapije, glavna sestra, JZU Dom zdravlja, Podgorica
10. Veselinka Todorović, visoka strukovna medicinska sestra, glavna sestra Instituta za bolesti djece, Institut za bolesti djece KCCG, Podgorica
11. Danijela Vujović, visoka strukovna medicinska sestra, glavna sestra Odjeljenja dječije gastroenterologije, Institut za bolesti djece KCCG, Podgorica
12. Nada Rondović, strukovni magistar medicinska sestra, predsjednica Nacionalnog udruženja medicinskih sestara i babica, Nacionalno udruženje medicinskih sestara i babica Crne Gore, Podgorica
13. Ljiljana Vujisić, diplomirani pravnik, načelnik direkcije za regulisane profesije, Ministarstvo zdravlja
14. Dr sc. med. Kristina Radoman, diplomirani ekonomista menadžmenta u zdravstvu i diplomirana medicinska sestra, saradnik u nastavi, UCG, Medicinski fakultet, Podgorica i direktorica, JU Stručna medicinska škola, Podgorica
15. Ljiljana Pajović, magistar zdravstvene njege, nastavnik, JU Stručna medicinska škola, Podgorica

Koordinator:

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje